

Yazmaya Yönelik Öz-Düzenleme Yetkinli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yazmaya Yönelik Öz-Düzenleme Yetkinli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33110>

Özet

Yazmaya Yönelik Öz-Düzenleme Yetkinli?i Ölçe?i, bireylerin akademik ve di?er yazma görevlerini yerine getirirken sergiledikleri bili?sel ve davran??sal öz-düzenleme becerilerini ölçmek amacıyla Türkçe'ye uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, öğrencilerin yazma süreçlerini ne kadar etkili planlayabildiklerini, izleyebildiklerini ve de?erlendirebildiklerini belirlemeye odaklanmaktadır.

Ölçek, 25 maddeden oluşmakta olup, gerçekleştirilen psikometrik çalışmalar sonucunda **tek faktörlü** bir yapıya sahip olduğu doğrulanmıştır. Derecelendirme formatı olarak 7'li Likert Ölçe?i kullanılmaktadır, bu da yanıtlayıcıların katılımlı düzeylerini geniş bir yelpazede ifade etmelerine olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Yazma becerisi, Öz-düzenleme, Yetkinlik, Psikometrik özellikler, Faktör Analizi, Uyarlama, Likert tipi ölçek, Eğitim Psikolojisi.

Yazarlar

Ömer Çelikkaleli, Kasım Yıldırım (Sorumlu Yazar)

Amaç

Ölçe?in temel amacı, bireylerin yazma faaliyetleri sırasında kullandıkları bili?sel, üstbili?sel ve davran??sal öz-düzenleme stratejilerinin düzeyini belirlemektir. Bu uyarlama çalışması, orijinal ölçe?in Türkçe konuşan popülasyonlarda güvenilir ve geçerli bir şekilde kullanılabilmesini sağlamayı hedeflemiştir.

Ölçek, eğitim araştırmalarında ve pedagojik uygulamalarda, öğrencilerin yazma yetkinliklerini destekleyici müdahalelerin tasarlanmasında kullanılabilir bir araç olarak hizmet vermektedir. Yüksek düzeyde öz-düzenleme becerisine sahip öğrencilerin akademik yazma görevlerinde daha başarılı oldukları varsayımına dayanır.

Yapı

Ölçek, eğitim psikolojisi alanında kritik bir rol oynayan **yazmaya yönelik öz-düzenleme yetkinli?i** yapısının ölçmektedir. Bu yapı, öğrencilerin yazma hedefleri belirleme, yazma sürecini planlama, uygulamayı izleme, sonuçları değerlendirme ve yazma zorlukları karşısında motivasyonu sürdürme becerilerini kapsar.

Öz-düzenleme, bireyin kendi öğrenme süreçlerini aktif olarak yönetmesi anlamına gelir. Yazma bakımında ise bu, taslak oluşturma, revizyon yapma ve geri bildirimleri kullanma gibi karmaşık görevleri başarıyla tamamlama yeteneğini ifade eder ve tek bir boyut altında toplanmıştır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla doğrulayıcı ve/veya açıcı faktör analizi uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda, ölçme aracının teorik beklentilerle uyumlu olarak **tek faktörden** oluştuğu tespit edilmiştir. Bu bulgu, ölçeğin yalnızca yazmaya yönelik öz-düzenleme yetkinliği adını taşıyan tek bir temel psikolojik yapıyı ölçtüğünü göstermektedir.

Tek faktörlü yapının elde edilmesi, aracın yapısal bütünlüğünü ve ölçtüğü özelliğin homojenliğini desteklemektedir. Bu durum, ölçeğin yüksek düzeyde yapı geçerliliğine sahip olduğunun önemli bir göstergesidir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik çabaları, maddeler arası tutarlılığı ölçmek amacıyla **iç tutarlık katsayısı** (Cronbach Alpha) hesaplanarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen **iç tutarlık katsayısı**, .91 olarak rapor edilmiştir.

Bu .91 değeri, sosyal bilimler araştırmalarında kabul edilen yüksek standartların üzerindedir ve ölçek maddelerinin aynı temel yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü, dolayısıyla ölçüm sonuçlarının güvenilirliğinin yüksek olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin psikometrik özelliklerinin belirlenmesi sürecinde gerçekleştirilen **faktör analizi**, 25 maddenin tamamının beklenen şekilde tek bir faktör altında toplandığını göstermiştir. Bu sonuç, Yazmaya Yönelik Öz-Düzenleme Yetkinliği'nin tek boyutlu bir yapı olduğunu doğrulamaktadır.

Tek faktörlü yapı, ölçeğin teorik olarak tek bir temel yeterliliği ölçme amacıyla desteklerken, uygulayıcıların yazma öz-düzenleme yetkinliğini tek bir genel skor üzerinden değerlendirmesine olanak tanır.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçeği

Format: 25 madde, Tek faktörlü yapı.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Akademik yazma becerisi gerektiren e?itim seviyelerindeki ö?renciler.

Ya? Grubu: Genellikle yüksekö?retim ö?rencileri (çal??man?n ba?lam?na göre de?i?ebilir).

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? Türkiye'deki bir ö?renci örneklemini üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: 7'li Likert Ölçe?i (1=Kesinlikle Kat?lm?yorum - 7=Kesinlikle Kat?l?yorum) kullan?lm??t?r. Yüksek skorlar, bireyin yazma görevlerinde daha yüksek öz-düzenleme yetkinli?ine sahip oldu?unu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Öz-düzenlemeli ö?renme, Yazma stratejileri, Psikometri, Likert Ölçe?i, ?ç Tutarl?k, E?itim Psikolojisi, Akademik ba?ar?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: kasimyildirim@mu.edu.tr (Sorumlu Yazar Kas?m Y?ld?r?m)

Yaz??ma Adresi: Mu?la S?tk? Koçman Üniversitesi (Sorumlu yazar?n çal??ma dönemindeki kurumu).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I? (Uyarlama): 2015

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? ve orijinal formu için sorumlu yazar Kas?m Y?ld?r?m ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

PDF Kayna??: Ölçe?in orijinal PDF dokümanı a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [yazmaya-yonelik-oz-duzenleme-yetkinligi-olcegi-toad.pdf](http://www.arabpsychology.com/yazmaya-yonelik-oz-duzenleme-yetkinligi-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Çelikkaleli, Ö. ve Y?ld?r?m, K. (2015). Yazmaya Yönelik Öz-Düzenleme Yetkinli?i Ölçe?i'nin Türkçe uyarlama çal??malar?. *International Online Journal of Educational Sciences*, 7(4), 223-236. doi: <http://dx.doi.org/10.15345/iojes.2015.04.015>

Yazmaya Yönelik Öz-Düzenleme Yetkinli?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML? NOT: Ölçe?in 25 maddelik orijinal içeri?i kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelere ula?mak için ilgili makalenin incelenmesi veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM